

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Sanitkou zadarmo může jen někdo

Považujete za automatické, že když jede starší člověk k lékaři na kontrolu, veze jej tam sanitka? Nebo naopak znáte případ, kdy se i špatně chodící starší člověk sanity na převoz dožadoval marně? Obojí je možné, hodně totiž záleží na lékaři.

Dohnáno ad absurdum, v praxi se klidně může stát, že ačkoli pojedou dva, podobně staří a nemocní manželé či sousedé k lékaři ve stejný den do stejného města, jednoho poveze sanita, zatímco druhému nezbude než se vydat na zřídkakdy jedoucí autobus nebo vlak.

Jak je to možné? "Záleží na tom, zda mu sanitu předepíše jeho ošetřující lékař," vysvětluje Tomáš Zdražil, revizní lékař písecké pobočky Všeobecné zdravotní pojišťovny. Řeč je samozřejmě o sanitách převážejících lidi s neakutními potížemi, nikoli o záchrankách.

VZP: Nejsme taxislužba

Někteří lékaři sanitu zejména starším lidem předepisují víceméně automaticky, jiní nikoli. "Pokud chtějí šetřit, nepíše ji, kdo ji naopak napsat chce, nějaké zdravotní zdůvodnění si vždy najde," míní Zdražil.

Ale přibývá nejspíše i lékařů, kteří sanity psát nechtějí z obav, že by po nich pojišťovny po zpětné kontrole mohly chtít peníze zpátky za neoprávněné předepsání. "To, že je někdo starší a bydlí na samotě, totiž není důvod k předepsání sanity," vysvětluje lékař Zdražil.

Pojišťovny nicméně zatím velké potíže podobného rázu nehlásí. "Nedomníváme se, že by dopravní služba byla lékaři zneužívána. V případě zjištění takového pochybení bychom však výkon neuhradili," říká Jiří Suttner, mluvčí největší z nich, Všeobecné zdravotní pojišťovny. A dodává: "Nejsme taxislužba."

Podle Suttnera má každý pojištěnec ze zákona právo na výběr dopravní služby, která má smlouvu s pojišťovnou, pokud mu lékař dopravu předepíše. Sporné zůstává, co vlastně znamená formulace zákona, podle níž má na sanitu nárok pacient, který má nějaké zdravotní potíže a nemůže se na vyšetření dostat běžným způsobem.

"Běžný způsob dopravy je veškerý způsob dopravy běžnými dopravními prostředky na náklady pacienta včetně pěší dopravy, je-li jej nemocný schopen absolvovat s ohledem na svůj stav," vysvětluje Suttner.

Starší, víceméně zdravý člověk žijící kousek za vsí, do níž nadto jede autobus jen jednou denně, sanitou jet de facto nemůže? "Přesně," potvrzuje s tím, že takový člověk by si měl zavolat - dejme tomu - taxíka.

A pokud na něj nemá? "Měl by se obrátit o pomoc na sociální odbor." Kdy zaplatí úřad? To je v případě, že člověk jezdí k lékaři pravidelně, skutečně možné, ale mnoho lidí o této možnosti nic netuší.

"Existují dva příspěvky: příspěvek na individuální dopravu třeba pro lidi, kteří se obtížně pohybují, a příspěvek na motorové vozidlo pro zdravotně postižené," vysvětluje Jozef Labuda z jihlavského

magistrátu.

O příspěvek na provoz motorového vozidla může požádat i ten, kdo nemocného k lékaři vozí. Činí pět a půl nebo devět tisíc korun ročně dle postižení, příspěvek na individuální dopravu šest tisíc ročně.

"Na magistrátu města České Budějovice v roce 2003 požádalo o poskytnutí příspěvku na provoz vozidla téměř 3800 občanů a o příspěvek na individuální dopravu více než 100 občanů," vyčíslila Marie Voštová z tamního úřadu.

Lidé mohou z těchto peněz platit nejen pravidelnou dopravu k lékaři, ale lze je použít i na cesty do lázní, rehabilitace, rekreaci a podobně. "Výše příjmů žadatele a jeho majetek se nehodnotí," doplňuje Alice Košťálová z odboru sociální péče úřadu městské části Praha 10.

Zvláštním případem by byl relativně zdravý, ale chudý člověk - ten by musel žádat o běžné sociální dávky. "V lehčích případech příspěvky na dopravu nelze využít. U sociálně potřebných jsme se nesetkali s požadavkem na příspěvek na dopravu k lékaři," říká Pavla Červinská, vedoucí z odboru sociální péče libereckého magistrátu.

Kolik stojí jízda sanitkou

Zdravotní pojišťovny vydávají za dopravu sanitami miliony korun ročně. Cena se liší podle toho, zda je to dálková, nebo krátká jízda, přičemž dražší jsou také cesty se specializovaným personálem.

- místní cesty sanitami stojí pojišťovny necelých třináct korun za kilometr
- za dálkové platí zhruba čtrnáct korun za kilometr
- pro srovnání, jízda rychlé záchranné služby stojí zhruba třicet korun za kilometr
- pokud jede i lékař, stojí cesta zhruba osm korun za kilometr navíc

Kdo má nárok na sanitku

Kdo má nárok na sanitku placenou pojišťovnami? Pojišťovny proplácejí dopravu, nikoli však v každém případě. Uvádíme vybrané příklady:

- pojišťovny platí převoz na vyšetření v případě, kdy ho předepíše lékař, revizní lékaři však zpětně kontrolují oprávněnost doporučení a pojišťovny mohou chtít po lékařích peníze zpátky
- platí například dopravu žijícího dárce do místa odběru orgánu a z tohoto místa
- hradí taktéž dopravu odebraných tkání a orgánů

Nemáte možnost dostat se k lékaři?

Pokud potřebujete vy či třeba vaši příbuzní jezdit na lékařské vyšetření a nemáte nárok na sanitu ani nemůžete spoléhat na veřejnou dopravu, lze se obrátit na odbor sociální péče při místním úřadě. Odbor poskytuje v oprávněných případech "příspěvek na individuální dopravu". Kdo na něj má nárok?

- člověk s těžkou vadou nosného nebo pohybového ústrojí
- nevidomí lidé
- rodiče dětí se zhoubným onemocněním
- zdravotní stav posuzuje lékař okresní správy sociálního zabezpečení
- nárok na něj nemají lidé, kteří jezdí automobilem, na nějž již dostali příspěvek na provoz motorového vozidla (většinou jej mívají zdravotně postižení lidé)

Rozdíl mezi záchrankou a sanitkou?

Dá se to říci třeba takto:

- sanitka, přesněji řečeno zdravotní doprava, nejedí k akutním případům, ale převáží nemocné lidi na vyšetření a podobně
- záchranná služba přijede, pokud zavoláte číslo 155, například k úrazům a infarktům

Zdroj: www.idnes.cz

